

Nr 76

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa, m. m.; given Stockholms slott den 26 mars 1971.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över industriärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

KRISTER WICKMAN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att den statliga garantin för Svenska skeppshypotekskassans förbindelser ökas med 25 milj. kr. till 75 milj. kr. och att garantin för Skeppsfartens sekundärlånekassas förbindelser ökas med 10 milj. kr. till 35 milj. kr.

Förslag till**Lag om ändring i förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa**

Härigenom förordnas, att 6 § förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*6 §¹

Som garantifond att utgöra särskild säkerhet för de förbindelser som ingåtts av kassa ställer staten till förfogande en av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdad garantiförbindelse på *femtio* miljoner kronor för skeppshypotekskassan och *tjugofem* miljoner kronor för sekundärlånekassan.

Som garantifond att utgöra särskild säkerhet för de förbindelser som ingåtts av kassa ställer staten till förfogande en av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdad garantiförbindelse på *sjuttiofem* miljoner kronor för skeppshypotekskassan och *trettiofem* miljoner kronor för sekundärlånekassan.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

¹ Senaste lydelse 1970: 292

Utdrag av protokollet över industriärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 26 mars 1971.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASP-LING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för industridepartementet, statsrådet Wickman, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ändring i förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa, m. m. och anför.*

Svenska skeppshypotekskassan bildades år 1929 och omorganiserades år 1965 samtidigt som *Skeppsfartens sekundärlånekassa* inrättades (prop. 1965: 99, BaU 1965: 38, rskr 1965: 289). Kassorna har till uppgift att lämna lån, huvudsakligen av långfristig karaktär, till svenska rederiföretag eller ikläda sig garanti för sådana lån. Lånen lämnas på bestämd tid som inte får överstiga för skeppshypotekskassan femton år och för sekundärlånekassan tio år. För lånen skall ställas betryggande säkerhet i form av inteckning i svenskt fartyg eller borgen av stat eller bank. Inteckning skall i fråga om lån från skeppshypotekskassan ligga inom 50 % och i fråga om lån från sekundärlånekassan inom 70 % av det värde till vilket styrelsen uppskattar fartyget.

För kassornas förbindelser har låntagarna ett visst kollektivt ansvar. Som särskild säkerhet har bildats garantifonder genom att staten ställt till förfogande garantiförbindelser utfärdade av fullmäktige i riksgäldskontoret. Sådana garantiförbindelser har utfärdats på 50 milj. kr. för skeppshypotekskassan och på 25 milj. kr. för sekundärlånekassan. Bestämmelse om garantifonden återfinns i 6 § förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa (6 § ändrad 1968: 685 och 1970: 292).

För sin verksamhet anskaffar kassan medel genom upplåning på kapitalmarknaden, huvudsakligen mot utgivande av obligationer. Det sammanlagda beloppet av låneskuld och garantiförpliktelser får för skeppshypotekskassan uppgå till högst tio gånger och för sekundärlånekassan till högst sex gånger beloppet av respektive kassas garantifond och reservfond.

Svenska skeppshypotekskassan har i skrivelse den 11 januari 1971 meddelat att kassans upplåningsrätt f. n. uppgår till ca 565 milj. kr. Upplåningen uppgick vid senaste årsskifte till 445 milj. kr. Kassans styrelse har beviljat ytterligare lån på tillhoppa 96 milj. kr. för utbetalning under 1971 och 88 milj. kr. för utbetalning under 1972. För att finansiera denna utlåning fordras — även med hänsyn tagen till in- och utgående amorteringar — en ytterligare upplåning t. o. m. år 1972 på ca 185 milj. kr. varvid obligationsskulden skulle komma att överskrida den nuvarande upplåningsrätten. Samtidigt framhåller kassan att varvens benägenhet att lämna krediter ändrats. Tidigare var det vanligt att beställarna beviljades 8 års kredit med 4/5 av kontraktsbeloppet, medan de nu allt oftare avkrävs en högre kontantinsats stundom motsvarande hälften av priset. Samtidigt har räntan för varvskrediterna stigit. Med anledning härav hemställer skeppshypotekskassan om en ökning av garantifonden med 25 milj. kr.

Svenska sekundärlånekassan har i skrivelse samma dag meddelat att kassans upplåningsrätt f. n. uppgår till ca 151 milj. kr. Upplåningen uppgick vid senaste årsskifte till 86 milj. kr. Kassans styrelse har beviljat ytterligare lån på tillhoppa 27 milj. kr. för utbetalning under 1971 och 41 milj. kr. för utbetalning under 1972. Detta fordrar en ytterligare upplåning t. o. m. år 1972 på ca 70 milj. kr. vilket skulle komma att tangeras den nuvarande upplåningsrättens tak. Med anledning härav hemställer sekundärlånekassan om en ökning av garantifonden med 10 milj. kr.

Yttranden har inhämtats från *bankinspektionen*, *fullmäktige i Sveriges riksbank* och *fullmäktige i riksgäldskontoret*, vilka förklarar sig inte ha något att erinra mot bifall till framställningarna.

Departementschefen. Möjligheterna för vårt lands rederinäring att hävda sig väl i den internationella konkurrensen är ett betydande samhällsintresse. Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa fyller härvidlag en viktig funktion genom att underlätta försörjningen med långa primär- och sekundärkrediter till rederierna. Jag anser det angeläget att kassorna får resurser för fortsatt verksamhet. I detta sammanhang bör märkas att förhållandena i fråga om finansiering av fartygsbeställningar under det senaste året synes ha undergått en förändring, som innebär att kraven på beställarnas möjligheter att själva finansiera fartygsbyggena växt. Jag finner det rimligt att upplåningsmöjligheterna vidgas i den omfattning kassorna angivit genom att garantifonden för skeppshypotekskassan ökas med 25 milj. kr. till 75 milj. kr. och garantifonden för sekundärlånekassan med 10 milj. kr. till 35 milj. kr. Kungl. Maj:t bör hos riksdagen hemställa om bemyndigande för fullmäktige i riksgäldskontoret att utfärda de garantiförbindelser på ytterligare 25 resp. 10 milj. kr. som sålunda kom-

mer att behövas. Ett genomförande av vad jag nu förordat föranleder ändring i 6 § förordningen om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t dels föreslår riksdagen att antaga inom industridepartementet upprättat förslag till

1) lag om ändring i förordningen (1965: 139) om Svenska skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa,
dels föreslår riksdagen

2) bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att utfärda ytterligare garantiförbindelser på 25 milj. kr. att ingå i Svenska skeppshypotekskassans garantifond och på 10 milj. kr. att ingå i Skeppsfartens sekundärlånekassas garantifond.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

